

Profitând de această situație, pescuitorii în ape tulburi ori cei care visează „mișcări” încearcă să destabilizeze. Așa este cazul la Craiova unde pățimașa pretenție „așa zis legionară” a grupului condus de mai vechea noastră cunoștință pr. Mihai, boicotează conducerea aleasă a Filialei, urmărind să revină la președinția Filialei, cu scopul de a pune sediul din nou la dispoziția unei anumite grupări.

Cred că se impune o modificare de statut, până atunci însă, Consiliul Național Director urmând să ia măsurile care se impun pentru a păstra ființa și rolul filialelor și deci a AFDPR.

Cât privește Monumentul NAȚIONAL AL FOȘTILOR DEȚINUȚI ANTICOMUNIȘTI n-a fost posibil să primim terenul din fața fostului minister de interne. Acum ducem tratative pentru un spațiu în Piața Universității.

Nu pot încheia această epistolă înainte de a vă informa că se lucrează la reșezarea D.L.118 /1990, acțiune care trebuie să fie încheiată la 15 martie a.c.

Acest termen este impus și de situația gravă în care se află țara, cu leul în cădere liberă și greutățile de început ale noului guvern. Depunerea acestui proiect nu este deloc potrivită în acest context.

Anexez alăturat xerocopii după unele articole, declarații și luări de poziție, pe care vă rog să le citiți cu atenție.

Partea cea mai importantă o reprezintă însă chestionarul pe care vi-l trimit și pe care vă rog să-l dezbateți cu oamenii de bază din filiale. Răspunsurile la acest chestionar trebuie să parvină cât mai urgent și bineînțeles să fie clare și la obiect.

Pentru mai multă siguranță, vă rog să le trimiteți pe următoarea adresă:

Senator Const. Ticu Dumitrescu

Senatul României, Piața Revoluției, București

STRICT CONFIDENTIAL

Primiți din partea mea toată dragostea și urări de bine.

Semnătura : ss indescifrabilă

P.S. Desigur am omis din scrisoare multe alte probleme. Le vom discuta însă în Consiliul Național Director.

N.B. Rog să-mi scuzați forma și chiar scrisul, întrucât singurul timp disponibil nu l-am avut decât noaptea. N-am putut să-l bat la mașină, conducerea PNȚCD reușind să mă scoată de la orice Comisie parlamentară, unde ași fi avut și spațiul și dotările respective.

Am redat succint, frământările din AFDP-Neamț, pentru a se ști că marea majoritate a foștilor deținuți politici au condamnat impostura și abuzurile făcute de unii ajunși din întâmplare în rândul deținuților politici.

În sprijinul acestei afirmații, consider suficient să prezint cazul fostului sublocotenent Constantin Avădanei, ofițer politic la penitenciarul din Gherla, unde împreună cu sublocotenentul Gheorghe Sucegan și directorul închisorii, căpitanul Constantin Gheorghiu, au organizat și patronat demascările din închisoarea Gherla, soldate cu uciderea a circa 20 de deținuți politici și înnebunirea mai multora, în urma torturilor la care au fost supuși. Or, acest ofițer politic, Constantin Avădanei, este membru al AFDPR, bucurându-se de toate drepturile acordate foștilor deținuți politici prin Decr. 118/1990.

Pentru cei ce nu cunosc trecutul acestui om, fac precizarea că sublocotenentul Constantin Avădanei a fost condamnat la 6 ani închisoare pentru crimele ce au avut loc în penitenciarul Gherla, în timpul așa-zisei reeducări, după cum rezultă din sentința 101 din 16 aprilie 1957, emisă de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militară, sentință publicată în extras și în cartea „Memorialul Ororii” pg. 782, editată în 1995 de către Editura Vremea. Dacă pe așa-zișii comuniști cu „față umană”, i-a cuprins mila de propriile lor victime, nimeni nu i-ar fi împiedicat să dea un decret special pentru ei și nu să-i pună alături de propriile victime. Dar nu mila i-a făcut să-i încadreze în rândul foștilor deținuți politici, scopul urmărit fiind să se folosească de ei la nevoie, fiind în același timp și o sfidare adusă fostelor

victime ale demascării, văzându-se puse alături de foștii lor tortionari.

Cum se poate explica faptul că eu, din Piatra Neamț, am aflat că fostul politruc Constantin Avădanei este membru al AFDP-Botoșani, în timp ce nimeni din cei întrebați din filiala respectivă nu știa acest lucru, în schimb se cunoștea tot trecutul eroic al lui Constantin Ticu Dumitrescu. Fac această afirmație, deoarece în anii 1997-1998 când s-a realizat filmul documentar „Treptele Căderii” de către cineștii francezi Anca Hirte și Jean Lefaux, am încercat să obțin unele informații despre Constantin Avădanei de la AFDP-Botoșani, dar nimeni nu știa că acesta este membru al AFDPR, încât a trebuit să mă deplasez împreună cu cineștii francezi în Comuna Pădureni (azi Brăteni) la domiciliul lui Constantin Avădanei, cu scopul de a obține unele confirmări privind demascările de la Gherla, sau chiar să-l includem în film dacă ar fi fost dispus să vorbească.

Am putut constata însă că membrii filialei AFDP-Botoșani, din rândul cărora majoritatea erau pe atunci susținători ai lui Constantin Ticu Dumitrescu, erau total dezinteresați de acest caz, mai mult, la propunerea pe care le-am făcut-o să ne însoțească cineva sau cel puțin să ne întâlnim la AFDP-Botoșani, pentru a ne arăta direcția în care să de îndreptăm, nimeni nu a venit la întâlnire, ceea ce dovedește că cei ce ar fi dorit să ne ajute nu au fost informați despre propunerile noastre.

L-am găsit pe Constantin Avădanei în satul Brăteni, în postura de țaran adevărat, cu cizme de cauciuc, pline de noroi, dar gândind și respectând indicațiile primite cu 45 de ani în urmă. Cu toate că i-am spus de la începutul discuțiilor că nu ne interesează ce a făcut el, dânsul fiind doar un executant, iar faptele fiindu-i cunoscute, l-am rugat să ne spună cine de la București se ocupa de demascările de la Gherla și ce își mai amintește din instrucțiunile ce le primea. La început, a încercat să ne convingă că el nu știa nimic de ce se întâmpla în închisoare, dar când i-am spus că și eu am fost în Gherlă în acel timp și amintindu-i cum am fost primiți de el și de directorul

Gheorghiu când am venit de la Pitești, cum l-au luat pe Țurcanu din mijlocul nostru, plus alte amănunte, a început să dea vina pe Sucegan, care era șeful lui, continuând să susțină că el nu știa nimic și că nu are nici o vină.

Se putea observa clar, cum începe să-l cuprindă frica, ceea ce ne-a determinat să discutăm și alte lucruri pentru a vedea că nu am venit cu gânduri rele. Așa s-a întâmplat că, discutând despre diverse amintiri, Constantin Avădanei a uitat că era nevinovat, dar și-a amintit cum seara, după ce ieșea de la restaurant împreună cu Gheorghe Sucegan, spuneau: „Hai să mergem să mai vedem cum se mai bat ăia”, povestindu-ne cum urmăreau prin vizetă chinurile și bătăile la care erau supuși unii și se distrau văzând umilințele la care erau supuse unele victime. De aceea nu m-ași fi mirat dacă Constantin Avădanei ar fi locuit în Botoșani și s-ar fi aflat în fruntea AFDP din județ, fiind sprijinit de vechii lui colaboratori, dar și de nepăsarea celor ajunși în fruntea AFDP-Botoșani.

Or, această nepăsare privind soarta acestui neam, se poate observa din lipsa de interes pentru adevărata istorie a acestui popor și a ceea ce s-a petrecut în jurul său, motiv ce m-a determinat să reproduc o mărturie a unui om, lăsată de un fost prizonier din lagărele sovietice, cu îndemnul de a o face cunoscută lumii, când timpul o va permite. Această mărturie am înregistrat-o pe o bandă magnetică și am ascultat-o de mai multe ori, iar după aproape trei ani a fost înregistrată din nou, cu scopul de a mă convinge dacă este o realitate sau numai o fabulație.

Faptul că povestirile sunt identice, fără să apară vreo contradicție, dovedește că omul nu face decât să reproducă ceea ce a auzit, povestire ce încerc să o redau și care a fost ascultată și înregistrată și de Rodica Caraza din New York.

Vasile Țuțuianu din Pângărați, povestește că, în anul 1952, lucra ca dulgher, la construirea hidrocentralei de la Stejaru și anume la confecționarea cofragului pentru tunelul de aducțiunea a apei din lacul de la Bicz, materialul lemnos fiind adus cu camioanele. Cu această ocazie, Vasile Țuțuianu a ob-

servat un șofer ce conducea unul din aceste camioane care stătea mai tot timpul cu capul pe volanul mașinii, refuzând orice discuție cu cei din jur, căutând mereu să fie absent la tot ce se petrecea în jurul său. După ce l-a urmărit mai mult timp împreună cu șeful său, Gheorghe Surdu, l-au întrebat pentru ce stă mereu așa de retras și nu ia și el parte la discuțiile și glumele făcute de cei din jur. După mai multe încercări de a-l atrage în colectivitatea de șantier, acesta le spune. „Dacă voi ați ști ceea ce au văzut ochii mei și ce am trăit eu, nu mi-ați mai pune astfel de întrebări”, lăsându-și iarăși capul pe volanul mașinii.

Acest șofer care se numea Crețu, prenumele Vasile Țuțuianu i la uitat, era dintr-o comună din Dobrogea, de prin județul Tulcea și fusese adus cu domiciliu obligatoriu pentru a munci la construirea hidrocentralei de la Stejarul, deoarece fusese un om înstărit, având circa 16 hectare de pământ. După un timp oarecare, văzând că Gheorghe Surdu și Vasile Țuțuianu sunt oameni liniștiți și nu fac rău la nimeni, rupe tăcerea atunci când a mai fost întrebat de ce tace și le spune: „Văd că sunteți oameni de treabă și am să vă spun ceea ce am văzut și am trăit eu, pentru a putea să mă înțelegeți de ce sunt eu așa, dar dacă cele auzite de la mine nu se pot povesti astăzi, tu care ești mai tânăr (arătându-l cu degetul pe Vasile Țuțuianu) ai să prinzi schimbarea acestor vremuri, iar atunci vei putea și trebuie să povestești ceea ce vei auzi de la mine pentru ca toată lumea să știe, ceea ce vă spun eu vouă”.

Așa a început să-și depene cutremurătoarele amintiri șoferul Crețu, cum într-o dimineață, în lagărul de prizonieri din Rusia în care era, au fost scoși din baracă circa 150 de prizonieri și așezați în careu pentru a fi văzuți de un ofițer rus. Acesta a trecut prin fața tuturor privindu-i atent și a început să scoată din front câte unul, până a făcut un grup de 12 oameni, printre care a fost și cel ce povestește, pe ceilalți trimitându-i în baracă. După ce au rămas numai cu cei 12 aleși, le-a spus să meargă la dormitor și să-și ia tot bagajul și să se prezinte din nou complet echipați. După vreo oră vine un alt ofițer, cu un

camion și le spune să se urce în el. În lada camionului mai erau 4 soldați ruși, un butoi mare cu benzină și alte lucruri mai puțin importante, dar necesare pentru un drum lung. În cabina mașinii era ofițerul cu doi șoferi, care conduceau pe rând.

Au plecat din lagăr dimineața, cam pe la orele 10, au mers până seara, apoi toată noaptea, iar a doua zi dimineața și-au dat seama că au pătruns într-un deșert nisipos și pustiu. Au continuat drumul fără oprire, iar spre seară le-au apărut în față niște dealuri, către care se îndreptau.

Când s-a înserat au ajuns la poalele dealului, unde au zărit o baracă mare, înconjurată de mai multe clădiri mici, iar după ce au coborât din camion au fost băgați într-o cameră, special pregătită pentru ei.

A doua zi, au fost întrebați dacă se pricepe cineva la făcut mâncare, pentru a fi pus bucătarul acestui grup. A mai fost luat unul din ei ca ajutor la bucătăria rușilor, deoarece mâncarea se făcea separat, pentru soldații ruși și pentru prizonieri, ceilalți fiind puși să taie lemne, să facă curățenie în baraca mare, deși aceasta era curată.

În baracă erau paturi comune (priciuri), confecționate din leături de mestecăn. În vârful dealului, pe versantul opus locului unde era construită baraca, era o râpă adâncă de 35-40 m, ca urmare a eroziunii solului nisipos, pe care prizonierii români nu o văzuseră. După 3-4 zile de la sosire, au început să apară camioane cu prizonieri germani, al căror număr putea varia între 350-500 de oameni, în funcție de numărul de mașini ce forma convoiul. Și aceste coloane de mașini soseau tot seara, iar prizonierii erau băgați în baraca cea mare, care avea un geam spre camera unde erau prizonierii români, putându-i astfel vedea cum le făceau semne să le dea apă sau ceva de mâncare, fapt imposibil de realizat deoarece fuseseră avertizați, că vor fi împușcați dacă se vor apropia de baracă.

Șoferii și cei ce însoțeau convoiul cu prizonieri rămâneau acolo până a doua zi, unde aveau mâncare și băutură la discreție, apoi plecau pentru a se întoarce cu alte victime. A doua zi

de la sosire, după plecarea camioanelor, prizonierii germani erau încolonați și duși pe vârful dealului, sub loviturile de cio-mege aplicate celor ce puterile începeau să-i părăsească. Ajunși pe vârful dealului, la o distanță de aproximativ 1000 de metri de baracă, prizonierii erau așezați în grupuri de 30-40 pe marginea râpei, cu spatele spre ea și apoi erau împușcați, prăvălindu-se singuri în groapa astfel improvizată.

Cei 10 prizonieri români mergeau în urma convoiului, că-rând lăzile cu cartușe cu care erau împușcați prizonierii ger-mani, asistând la scene apocaliptice, când victimele își strigau pentru ultima oară părinții, copiii sau soțiile. Acest masacru avea loc zilnic, fiind întrerupt numai de vremea rea, când vântul făcea ca nisipul să împiedice deplasarea mașinilor.

S-a întâmplat o dată, ca în fruntea coloanei ce mergea spre execuție, să fie un neamț mai voinic, care repezindu-se la un rus ce urma să-i împuște, dintr-o lovitură la doborât la pământ, dar până să-i ia arma, ce avea cureaua după ceafa soldatului, a fost împușcat de un alt „celovec”. Ultimele loturi aduse pentru a fi împușcate erau formate din ofițeri, printre cei germani aflându-se și ofițeri români, italieni, unguri etc., deosebindu-se fiecare prin limba ce o vorbeau.

Din spusele fostului prizonier Crețu, acest masacru a în-ceput în luna noiembrie și s-a terminat pe la începutul lunii aprilie, fiind localizat la sud-est de Munții Urali, unde au fost împușcați circa 100.000 de oameni.

După ce nu au mai fost aduse alte victime, într-o dimi-neață, prizonierii români au fost anunțați să-și ia cu ei târnă-coape și lopeți și au pornit spre vârful dealului, făcându-i să trăiască clipe de groază, crezând că le-a venit și lor rândul să fie împușcați și să-și sape singuri groapa. Dar când au ajuns la locul execuțiilor, au fost puși să arunce pământ peste cadavrele din acea groapă, din care ieșea un miros îngrozitor. De la adâncimea inițială a râpei, de 35-40 de metri, mai rămăsese din ea cam 3 metri neumplută cu cadavre. După ce au fost acoperite doar superficial numai o parte din cadavre, au fost

opriți din lucru, spunându-li-se că este de ajuns și să se întoarcă la baracă, nevenindu-le să creadă că au scăpat să fie împușcați, fiind apoi anunțați să se pregătească de drum.

Au plecat împreună cu rușii într-o direcție necunoscută, iar Crețu a fost lăsat la primul lagăr de prizonieri pe care l-au întâlnit în cale, fiind dus într-un dormitor unde fusese pregătit un pat pentru el.

Abia s-a așezat la locul său că a și fost înconjurat de cei din dormitor, fiind supus la tot felul de întrebări, care l-au făcut să creadă că erau puse mai mult cu scopul de a-l ispiti, decât pentru a afla noutăți, bănuială ce putea fi justificată, având în vedere de unde venise și ce se petrecuse sub privirile lui. Nu le-a spus nici de unde vine, nici ceea ce a văzut, dând tot timpul răspunsuri ambigui, pentru a-i determina să-l lase în pace.

După aproximativ două luni, în lagărul în care se afla, a venit o comisie de la Crucea Roșie, însoțită de mai mulți ofițeri și medici, care i-a consultat pe cei bolnavi sau slăbiți, propunând pe unii dintre ei pentru a fi repatriați. Printre aceștia din urmă a fost și autorul acestei mărturii, prizonierul Crețu, a cărui organism era foarte slăbit.

Am putut afla de această mărturie datorită unui preot, care fără a-mi spune despre ce este vorba m-a trimis la Vasile Țuțuianu, spunând că acesta știe o poveste interesantă, ascultată de la un fost prizonier în Rusia.